

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ
УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОЛІМПІЙСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ ІВАНА ПІДДУБНОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ»

СХВАЛЕНО

на засіданні циклової комісії, циклу
дисциплін, що формують загальні
компетентності
від 27 серпня 2025 року
протокол №1
Голова Циклової комісії

_____ А.О.ДИМУЦЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Методичної ради
викладачів
від 28 серпня 2025 року
протокол №1
Голова Методичної ради
викладачів

_____ А.І. ДИМУЦЬКА

28 серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НД. ЗК 4 **ІСТОРІЯ УКРАЇНИ**

Спеціальність: А7 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ
Освітньо-професійна програма ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ
Освітньо-професійний ступінь ФАХОВИЙ МОЛОДШИЙ БАКАЛАВР

Розробник:
ПАНФІЛОВА ОЛЕНА МИКОЛАЇВНА,
спеціаліст II категорії

Київ

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Спеціальність, освітньо-професійний ступінь, кваліфікація	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 3	Спеціальність A7 «Фізична культура і спорт»	нормативна
Загальна кількість годин – 90	Освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»	Рік підготовки: 1 Семестр: 2
Тижневих годин: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Кваліфікація «Інструктор-методист з фізичної культури і спорту»	Лекцій - 18 год.
		Семінарських занять: 30 год.
		Самостійної роботи: 42 год.
		Вид контролю: іспит

II. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу:

ознайомлення студентів з фундаментальними досягненнями української історії, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства та вміння всебічно аналізувати історичні процеси, події та факти з наукових позицій їх тлумачення. Орієнтування в історичних процесах, подіях, фактах, проблемах та перспективах історичного процесу, міжнародних відносинах.

Застосування здобутих знань для прогнозування суспільних процесів, та аналізу й оцінки явищ політичного розвитку українського суспільства в контексті світової історії, зіставляти історичні процеси з епохами, вміння самостійно опрацьовувати матеріал, працювати з додатковою літературою, картою, першоджерелами й на основі цього висловлювати та обґрунтовувати власну думку.

Завдання курсу:

- 1) формування історичного мислення, наукового світогляду;
- 2) набуття навичок науково-історичного аналізу;
- 3) виявлення логіки та об'єктивних закономірностей історичного процесу;
- 4) виховання високого рівня культури, громадянської відповідальності, національної гідності, патріотизму.

III. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТОСТЕЙ ВИПУСКНИКА ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання у процесі навчання, що передбачає застосування теорій, методів, наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. 2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і

	свобод людини і громадянина в Україні. 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	1. Здатність забезпечувати формування розвиненої особистості. 2. Здатність до розуміння ретроспективи формування історичної самосвідомості. 3. Здатність застосовувати сучасні технології управління в практичній діяльності Здатність до безперервного професійного розвитку.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК та визначених Стандартом компетентностей у формі «Матриці компетентностей»

№ п/п	Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
I Загальні компетентності:					
1	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями	+			+
2	Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	+		+	+
3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так письмово	+	+	+	+
4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	+	+	+	+
II Спеціальні (фахові) компетентності					
1	Здатність застосовувати науковий метод, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати результати	+	+	+	+
2	Здатність до розуміння ретроспективи формування історичної самосвідомості	+	+	+	+
3	Здатність застосовувати сучасні технології управління в практичній діяльності.	+	+	+	+
4	Здатність до безперервного професійного розвитку	+	+	+	+

IV. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

По закінченню вивчення навчального курсу з даної дисципліни здобувачі фахової освіти

Повинні знати:

- сутність основних проблем історії та сучасного буття народу України;
- основні закони та етапи розвитку людської спільності;
- витоки української нації та її місце в загальнолюдських процесах;

- суспільно-економічні, політичні та культурні процеси історичного розвитку -українського народу;
- зародження та розвиток української державності;
- процеси розбудови сучасної незалежної української держави;
- сутність основних проблем історії та сучасного буття народу України;

Повинні вміти:

- порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб;
- оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей;
- співставляти історичні події, процеси з періодами (епохами);
- розрізняти тенденційно подану інформацію; орієнтуватись у науковій періодизації історії України;
- уміти самостійно здобувати історичну інформацію за темою, працювати з першоджерелами, літературою;
- аргументовано на основі історичних фактів відстоювати власні погляди на ту чи іншу проблему;
- самостійно складати конспекти, тези, готувати реферати, відповідь на конференціях, семінарських заняттях;
- уміти диспутовати на запропоновані теми, писати наукові студентські роботи.

V. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Семінари	Самостійна робота
Змістовий модуль 1.				
Давня історія України, княжа доба та доба феодальної роздробленості	26	6	10	10
Змістовий модуль 2.				
Українські землі у XV- на поч. XX століття	32	6	10	16
Змістовий модуль 3.				
Новітня історія України. Від Другої світової війни до сьогодення	32	6	10	16
<i>Усього годин</i>	90	18	30	42

VI. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
1	Стародавня історія України	2
2	Київська держава (Русь-Україна)	2
3	Галицько-Волинська держава. Монгольська навала	2
	<i>Усього</i>	6
Змістовий модуль 2.		
1	Литовсько-Руська держава	2
2	Українські землі у складі Речі Посполитої (у другій половині XVI – першій половині XVII ст.)	2
3	Українські землі в другій половині XVII ст.	2
	<i>Усього</i>	6

Змістовий модуль 3.		
1	Наддніпрянська Україна та Західноукраїнські землі у 1900 -1914 роках. Україна в Першій світовій війні	2
2	Україна під час Другої світової війни (1939 - 1945 рр.).	2
3	Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України (1985 – 1991 рр.)	2
	<i>Усього</i>	6
	РАЗОМ	18

VII. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
I модуль		
1	Землеробський і кочовий світ стародавньої України. Грецька колонізація Північного Причорномор'я	2
2	Київська держава від виникнення до занепаду	2
3	Галицько-Волинська держава від виникнення до занепаду	2
	<i>Усього</i>	6
II модуль		
1	Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV - першій половині XVI ст.)	2
2	Національно-визвольна війна українського народу під проводом Б.Хмельницького середини XVII ст.	2
3	Українські землі наприкінці XVII – у першій половині XVIII ст.)	2
4	Українські землі в другій половині XVIII ст.	2
5	Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської Імперій наприкінці XVIII – початку XIX ст.	2
6	Наддніпрянська Україна та Західноукраїнські землі у другій половині XIX ст.	2
	<i>Усього</i>	12
III модуль		
1	Українська революція. Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918 – 1921 рр.)	2
2	Українська СРР у 1921 – 1939 рр.	2
3	Україна в перші повоєнні роки (1945 – на початку 1950-х рр.)	2
4	Україна в умовах десталінізації (1953 – 1964 рр.)	2
5	Україна в період загострення кризи радянської системи (1965 – 1985 рр.)	2
6	Становлення України як незалежної держави	2
	<i>Усього</i>	12
	РАЗОМ	30

VIII. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

- не передбачено навчальним планом.

IX. ТЕМИ САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
1	Походження слов'янських народів. Стародавні слов'яни в період великого переселення народів. Анти. Розселення східних слов'ян.	2

	Боротьба з готами, гунами, аварами. Війни слов'ян з Візантією та їх наслідки	
2	Зовнішня політика київських князів. Стосунки Русі з Візантією, Західною Європою, арабським світом. Русь і кочівники. Причини і етапи феодальної роздробленості.	4
3	Боротьба галицько-волинських князів з монголо-татарами. Занепад Галицько-Волинського князівства.	4
	<i>Усього</i>	10
Змістовий модуль 2.		
1	Причини та джерела появи козацтва. Створення Запорізької Січі. Д.Вишневецький. устрій та військова організація Запорізької Січі. Повстання під проводом К.Косинського і С.Наливайка. Боротьба козацтва з турками і татарами. Гетьман П.Сагайдачний. Хотинська битва.	4
2	Воєнні дії в 1654-1657рр. Становище Гетьманщини після смерті Б.Хмельницького. Основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики І.Виговського. Гадяцька унія. Битва під Конотопом. Гетьманування Юрія Хмельницького.	4
3	Становище українських земель під владою Речі Посполитої в кінці XVII– XVIII ст. Визвольні повстання 1702 – 1704 рр. С.Палій. Гайдамацькі Рухи 1730 -1760-х рр. Коліївщина. Рух опришків. О.Довбуш. Занепад та поділи Речі Посполитої. Нове політичне розчленування України Російською та Австрійською імперіями.	4
4	Політико-адміністративний статус західноукраїнських земель. Народовська та москвофільська течії національно-визвольного руху. Криза культурницьких рухів. І. Франко. М.Грушевський. зародження національно-політичного руху в Україні. Поява перших українських політичних партій.	4
	<i>Усього</i>	16
Змістовий модуль 3.		
1	Наростання національно-визвольної боротьби в Україні. Спілка визволення України. Українські січові стрільці. Визрівання передумов української революції	4
2	Радянсько-польська війна і Україна. Варшавська угода між УНР і Польщею. Ризький мир.	4
3	Причини та масштаби голоду 1921-1922рр. Юридичне оформлення Союзу РСР. Статус УРСР у складі Радянського Союзу.	4
4	Становище Західної України в 1920-1940рр. Правовий статус Східної Галичини в 1919-1923р. Анексія Східної Галичини Польщею 1923р. Особливості політичної боротьби українців за національне та соціально-економічне визволення.	4
	<i>Усього</i>	16
	РАЗОМ	42

X. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

Практичні: вправи.

2) **За логікою передачі та сприймання навчальної інформації:** індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) **За ступенем самостійності мислення:** репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) **За ступенем керування навчальною діяльністю:** під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

XI. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи усного контролю: виступів на семінарських заняттях, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, іспит.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, реферат.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Форми участі здобувачів освіти у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи);
- самостійне опрацювання тем;
- систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань.

XII. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Бали	Усна відповідь	Самостійна робота	Експрес тести
2-3	студент не володіє основною програмною літературою і не вміє грамотно використовувати наукову термінологію; не може достатньо повно і правильно відповісти на поставлені питання; допускає грубі принципові помилки при викладі матеріалу.	письмове анування питань, що виносяться на самостійне опрацювання	45-46% правильних відповідей
3,5-5	має достатній обсяг знань в рамках освітнього стандарту, але допускає помилки при його викладі своїми словами; студенту важко підтвердити відповідь конкретними прикладами; слабо відповідає на додаткові питання; виявляє здатність під керівництвом викладача; виправляти погрішності, допущені у відповіді,	виокремлення головних і другорядних питань, складання логічних схем	57-67% правильних відповідей

	вирішувати типові задачі, орієнтуватися в базових теоріях дисципліни		
5,5-7	без особливих утруднень відповідає на питання; викладає матеріал з використанням необхідної наукової термінології, не допускаючи серйозних помилок; легко усуваються окремі неточності з допомогою навідних запитань; вміє застосовувати отримані знання на практиці для вирішення навчальних завдань	опрацювання не менш трьох літературних джерел з аналізом і власними висновками	68-78% правильних відповідей
7,5-8	виявляє засвоєння всього обсягу програмного матеріалу поточного та попередніх занять; вміє виділяти в ньому головні положення і осмислено застосовувати отримані знання на практиці; не допускає помилок при відтворенні матеріалу; чітко відповідає на питання відтворюючого характеру.	підготовка доповіді, або захист реферату з опрацюванням не менш шести літературних джерел	79-89% правильних відповідей
8,5-10	глибоко вивчив основний навчальний матеріал і додаткову літературу з теми поточного та попередніх занять; послідовно і логічно правильно вміє викладати матеріал, використовуючи при відповіді приклади, ілюструючи основні теоретичні положення; вичерпно відповідає на поставлені видозмінені питання, які не мають прямої відповіді в підручнику, із залученням знань інших дисциплін; вміє надавати аргументоване обґрунтування зв'язку досліджуваних питань з іншими розділами дисципліни; розбирається в складних наукових проблемах, вирішує нестандартні завдання, вміє вести діалог з викладачем.	створення мультимедійних презентацій з певної теми, підготовка кросвордів з даної теми.	90-100% правильних відповідей

До **2-х балів** ставиться студентів, який робить вдалі доповнення протягом практичних занять з певної теми модуля, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань.

ХІІІ. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ.

Усний іспит:

Три питання охоплюють ключові етапи історії України від найдавніших часів до незалежності й сучасного розвитку України та передбачають знання дат, подій, персоналій, пояснення причин і наслідків подій.

Загальний час на одного студента – до 20 хвилин.

XIV. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Тематична атестація	10	3	30
2	Виконання завдання із	5	3	15

	самостійної			
3	Модульний контроль	25	1	25
4	Реферат (тези)	10	1	10
5	За вибором викладача	10	2	20
	Для іспиту: коефіцієнт 1,6 (60 + 40)			100

XV. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для ІСПИТУ	для ЗАЛІКУ
90 – 100	A	відмінно	
81 – 89	B	добре	
75 – 80	C		зараховано
70 – 74	D		
60 – 69	E	задовільно	
35 – 59	FX		
0 – 34	F	незадовільно	не зараховано

XVI. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ІСПИТ)

1. Місце та значення історії в розвитку цивілізації. Предмет, джерела, періодизація історії України.
2. Доба кам'яного віку в історії України: етапи, особливості, пам'ятки.
3. «Неолітична революція»: особливості, наслідки.
4. Доба міді та бронзи: основні досягнення господарського життя, суспільного розвитку та духовної культури.
5. Трипільська культура: досягнення та історичне значення.
6. Залізний вік на території України: основні досягнення.
7. Скіфи в Північному Причорномор'ї: розселення, суспільство, особливості державного устрою.
8. Особливості духовної культури скіфських племен: релігійні вірування, світогляд, звичаї, традиції, мистецтво. Археологічні пам'ятки скіфської культури.
9. Античні міста-держави Північного Причорномор'я: особливості заснування, державного, суспільного устрою, господарського життя, культури.
10. Особливості матеріальної культури, суспільного устрою та духовного світу слов'янських племен.
11. Соціально-політичні та економічні передумови виникнення державності у східних слов'ян.
12. Київська Русь за правління перших князів (Аскольд, Дір, Олег, Ігор).
13. Київська держава за правління княгині Ольги (945 – 964 рр.).
14. Київська держава за правління Святослава Хороброго (964 – 972 рр.). Особливості зовнішньої та внутрішньої політики. Становище в державі після смерті Святослава.
15. Внутрішня й зовнішня політика Володимира Святославовича (980 – 1015 рр.). Запровадження християнства як державної релігії та історичне значення цієї події.
16. Київська Русь за правління Ярослава Мудрого (1019 – 1054 рр.).
17. Київська держава за правління Ярославичів. Любецький з'їзд князів.

18. Зміцнення та розквіт Київської держави за правління Володимира Мономаха (1113 – 1125 рр.).
19. Доба феодальної роздробленості Київської Русі: причини, суть, наслідки.
20. Монголо-татарська навала на руську землі та її наслідки.
21. Утворення Галицько-Волинської держави. Внутрішня й зовнішня політика князя Романа Мстиславовича.
22. Внутрішня й зовнішня політика князя Данила Романовича Галицького.
23. Галицько-Волинська держава за правління нащадків Данила Галицького.
24. Українські землі в складі іноземних держав у XIV–XVI ст.
25. Люблінська унія та створення Речі Посполитої. Становище українських земель у складі новоствореної держави.
26. Виникнення українського козацтва та Запорізької Січі. Становище українського козацтва в 16 столітті.
27. Запорізька Січ від виникнення до занепаду.
28. Українське козацтво в першій половині 16 ст. Гетьманство Петра Конашевича-Сагайдачного.
29. Діяльність митрополита Петра Могили.
30. Богдан Хмельницький і початок визвольної війни.
31. Українська козацька держава Богдана Хмельницького.
32. Національно-визвольна війна українського народу 1648 – 1657 років.
33. Переяславська рада (причини та наслідки).
34. «Руїна» в історії України. Становище української держави після смерті Б. Хмельницького. Гадяцький договір 1658 року.
35. Гетьманування Юрія Хмельницького. Початок розколу України. Слободищенська угода та створення окремих гетьманатів: Павло Тетеря та Іван Брюховецький
36. Українські землі в інтересах та протистоянні Речі Посполитої, Московського царства та Османської імперії: від Андрусівського перемир'я до «Вічного миру» (1667 – 1686 рр.).
37. Гетьманування Петра Дорошенка – спроба об'єднати Україну.
38. Внутрішня й зовнішня політика Івана Мазепи (1687 – 1709 рр.).
39. Повстання Семена Палія та роль І. Мазепи в цьому повстанні.
40. Гетьман Пилип Орлик та його «Конституція прав і вольностей Війська Запорозького» (1710 р.). Спроба відродити українську державність.
41. Відновлення гетьманства 1727 р. Політична діяльність Данила Апостола (1727 – 34 рр.).
42. Гетьманування К. Розумовського (1750 – 1764 рр.).
43. Гайдамацький рух (1768 р.) та його ватажки Максим Залізняк та Іван Гонта.
44. Ліквідація гетьманства та козацького устрою українських земель. Знищення Запорізької Січі (1764 – 1775 рр.).
45. Опришківський рух (1738 – 1745 рр.). Олекса Довбуш та Устим Кармелюк.
46. Розвиток освіти, культури, мистецтва у 18 столітті. Створення, діяльність та значення Кирило-Мефодіївського братства.
47. Репресивні заходи уряду проти української інтелігенції та національної культури. Зміст і значення Валуєвського циркуляру.

48. Репресивні заходи уряду проти української інтелігенції та національної культури. Зміст і значення Емського указу.
49. Суспільно-політичне життя Наддніпрянської України на початку ХХ ст. Створення політичних партій (лідери, програма, діяльність).
50. Виникнення та діяльність спортивних товариств «Сокіл», «Січ», «Пласт».
51. Україна в роки Першої світової війни (1914 – 1918 рр.). Воєнні дії на території України. Ставлення українських політичних партій та діячів до війни.
52. Формування та бойовий шлях Легіону Українських січових стрільців.
53. Державотворча діяльність Української Центральної Ради: здобутки та прорахунки українського державотворення 1917 – 1918 рр.
54. III Універсал Центральної Ради: обставини прийняття, основні положення, значення.
55. Внутрішня та зовнішня політика Павла Скоропадського.
56. Нова економічна політика: причини запровадження, заходи в промисловості та сільському господарстві, зміни в системі державного управління, обставини згорання непу.
57. Політика «українізації»: причини запровадження, зміст, наслідки, обставини згорання.
58. Особливості радянської індустріалізації в Україні (1925 – 1938 рр.)
59. Громадсько-політичне життя України в 1930-х роках. Сталінські репресії.
60. Колективізація в Україні: причини, особливості, наслідки.
61. Голодомор в Україні 1932 – 1933 рр.
62. Нацистський режим в Україні (1941 – 1944 рр.).
63. Рух Опору в Україні в роки Другої світової війни: радянська та націоналістична течії.
64. Звільнення території України від німецьких загарбників (1943 – 1944 рр.).
65. Особливості становища України в складі СРСР в перші повоєнні роки (1945 – 1950 рр.).
66. Політика радянської влади в Західній Україні (1944 – 1954 рр.).
67. Процес десталінізації в суспільному житті України.
68. Економічні, соціальні, культурні перетворення в Україні в роки «відлиги».
69. Особливості національно-культурного відродження в роки «відлиги». Шістдесятництво.
70. Наростання кризових явищ та пошуки нових шляхів піднесення економіки в 70 – 80-х роках ХХ ст.
71. Василь Стус в українському опозиційному русі 1960 – 70-х рр.
72. Наростання опозиційного руху в кінці 80-х – на початку 90-х років ХХ ст. Погляди та діяльність В'ячеслава Чорновола.
73. Передумови та проголошення незалежності України. «Декларація про державний суверенітет України». «Акт проголошення незалежності України». Розбудова незалежної України в 1991-1994 рр.
74. Внутрішньо та зовнішньополітичний курс України за президентства Л.Д.Кучми.
75. Основні риси політичного та економічного розвитку України у 2006-2014 рр. Пошуки нових векторів внутрішньої та зовнішньої політики. Міжнародне співробітництво.

XVII. ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

1	Палеоліт в Україні: життя первісної людини на території нашої держави.
2	Трипільська культура — цивілізація давніх землеробів на українських землях: житло, господарство, вірування, розквіт і занепад.
3	Залізний вік: зміни у житті людей з появою заліза: скіфи, культура використання металів, поховання, торгівля.
4	Грецькі міста-колонії Північного Причорномор'я: культурні та економічні зв'язки з місцевими племенами.
5	Розселення слов'янських племен на території України: процеси, причини, наслідки.
6	Формування державності Київської Русі: роль князів, традицій і вірувань.
7	Володимир Великий і хрещення Русі: релігійна та культурна революція.
8	Ярослав Мудрий — правитель, дипломат і будівничий Київської держави.
9	Галицько-Волинське князівство: спроба зберегти єдність Русі.
10	Данило Галицький — перший король Русі та його боротьба за незалежність.
11	Монголо-татарська навала на Русь, її наслідки.
12	Русь у добу феодальної роздробленості (XII-XIII ст.).
13	Українські землі у складі Великого князівства Литовського: автономія та правовий статус.
14	Литовсько-руська держава: роль української еліти у державному житті.
15	Люблінська унія 1569 року та її наслідки для українських земель.
16	Україна під владою Речі Посполитої: соціальні та національні утиски.
17	Походження та формування українського козацтва: від утікачів до військової сили.
18	Петро Конашевич-Сагайдачний: гетьман, просвітник і захисник православ'я.
19	Запорізька Січ як військова, політична та культурна організація.
20	Козацькі морські походи на Туреччину та Крим: героїка й стратегія.
21	Національно-визвольна війна під проводом Богдана Хмельницького: причини, хід, наслідки.
22	Берестейська унія та конфлікти між православними й уніатами.
23	Період Руїни: розпад козацької держави і боротьба за владу.
24	Іван Мазепа: між політикою виживання та боротьбою за незалежність.
25	Петро I та знищення автономії Гетьманщини: політика централізації.
26	Кирило Разумовський: останній гетьман України та спроби реформування.
27	Зруйнування Запорізької Січі 1775 року: кінець козацької епохи.
28	Коліївщина 1768 року: козацько-селянське повстання та його трагедія.
29	Опришківський рух на Галичині: боротьба проти феодального гніту.
30	Козацько-селянські повстання XVII–XVIII століть: форми опору та наслідки.
31	Заборона української мови у Російській імперії: Валуєвський циркуляр і Емський указ.

32	Наддніпрянська Україна у складі Російської імперії: колоніальна політика та культурний опір.
33	Український національний рух на початку ХХ століття: роль політичних партій та організацій.
34	Микола Міхновський і його ідеї самостійної України: "Самостійна Україна" 1900 року.
35	Перша Світова війна та місце України в планах імперіалістичних країн.
36	Українська Народна Республіка: утворення, боротьба за незалежність, крах.
37	Директорія УНР: політичні конфлікти, надії та поразка.
38	Встановлення більшовицького режиму в Україні: методи влади і спротив.
39	Політика "воєнного комунізму" в Україні: насильство і розруха.
40	Політика коренізації та українізації у 20-х роках в Україні.
41	Голодомор 1932–1933 років: геноцид українського народу.
42	Масові репресії 1930-х років в УРСР: "Великий терор" і нищення інтелігенції.
43	Колективізація в Україні: насильницьке об'єднання селянських господарств.
44	Внесок України в перемогу над фашистськими загарбниками у Другій Світовій війні.
45	Повоєнна відбудова та продовження репресій: доля Західної України.
46	Десталінізація і "відлига": зміни в суспільстві та надії на лібералізацію.
47	Шістдесятництво як форма культурного спротиву тоталітарному режиму.
48	Політика "застою" 1970–1980-х років в УРСР: контроль, байдужість, підпільна опозиція.
49	Перебудова і "гласність" в Україні: зростання національного руху.
50	Акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року: передумови та значення.
51	Україна в 1990-х роках: труднощі державотворення, економічна криза, політична нестабільність.
52	Україна у 2000–2014 роках: Помаранчева революція, зміни влади, рух до Європи.
53	Участь українських спортсменів в Олімпійських іграх (1992 – 2014 рр).
54	Досягнення та проблеми розвитку фізичної культури та спорту в незалежній Україні (на прикладі своєї спеціалізації).

XVII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Бойко О.Д. Історія України: навч.посіб. - 3-тє вид.,доп. – Академвидав, 2018.- 688с..
2. Борисенко В. Курс української історії. - К., 2017.
3. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX-XX століття. – К., 2016.

Допоміжна:

1. Збірник тренувальних тестів з історії України, Власов В.С., Пометун О.І., Фрейман Г.О., Генеза, 2018;

2. Історія України: Навчальний посібник. – К., 2017.
3. Історія України. Збірник тестових завдань, Куриленко О., Шеремет Ю., Грамота, 2018.
4. Історія України. Документи.Матеріали/ Упоряд.І.М.Скирда. – Х.: Ранок, 2019.
5. Історія України: нове бачення/ За ред. В.А. Смолія. – К., 2000.

Сайт ВСП «Олімпійського фахового коледжу імені Івана Піддубного НУФВСУ» - <https://olimpic.college/navchalno-metodychna-literatura/>